

# TOROS ÜNİVERSİTESİ

Güzel Sanatlar, Tasarım Ve Mimarlık Fakültesi  
Mimarlık

## Ders Bilgileri

| EVRENSEL TASARIM |        |              |          |                |              |
|------------------|--------|--------------|----------|----------------|--------------|
| Kodu             | Dönemi | Teori        | Uygulama | Ulusal Kredisi | AKTS Kredisi |
|                  |        | Saat / Hafta |          |                |              |
| ARC462           | Bahar  | 3            | 0        | 3              | 3            |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ön Koşulu Olan Ders( ler ) | Yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Dili                       | Türkçe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Türü                       | Seçmeli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Seviyesi                   | Lisans                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Öğretim Elemanı( ları )    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Öğretim Sistemi            | Yüz Yüze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Önerilen Hususlar          | Yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Staj Durumu                | Yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Amacı                      | Bu ders, Evrensel Tasarım kuramları ile ilgili bir temel edindirmeyi amaçlar. Evrensel Tasarım'ın tasarıma yönelik tek doğru kullanıcı odaklı yaklaşım olduğu, tasarım bittikten sonra üzerine eklenecek bir olgu olmadığı düşüncesiyle, kuram ve örnekler üzerinden konu detaylandırılır. Evrensel Tasarım'ın tarihçesiyle başlayan ders, Engelsiz Tasarım ve Ulaşılabilir Tasarım tanımlarından sonra, kuram, kural ve uygulamalarıyla devam etmektedir.                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| İçeriği                    | Ders kapsamında bireysel şekilde çeşitli ölçekteki mekânlar incelenmekte ve "evrensel" şekilde tekrar tasarlanmaktadır. Ergonomi altyapısıyla paralel şekilde tartışılan konular,sadece tekerlekli sandalye kullananların değil, her tür insanın rahat edebileceği, eşit koşullarda kullanabileceği mekânlar tasarlamak konusunda temelleri verir. Evrensel Tasarım, tasarım eğitiminde sıklıkla atlanan önemli bir konudur. Evrensel Tasarım'ın,projenin yaratıcılığına karşı duran, ve engelliler için zorunlu şekilde projeye uygulanması gereken steril bir gereklilik olduğu anlayışından vazgeçilerek, yaş, beceri, cinsiyet ayırt etmeksizin dahil eden bir yaklaşım olduğu anlayışının edinilmesi hedeflenmektedir. |

## Dersin Öğrenim Çıktıları

| # | Öğrenim Çıktıları                                                                     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Herkes için tasarım ve tasarımda evrensellik kavramlarını bilmek                      |
| 2 | Engelsiz tasarım kriterlerini neler olduğunu bilmek                                   |
| 3 | Engelsiz mekan tasarımı yapabilmek                                                    |
| 4 | Yapı ve Kent tasarımında "erişilebilirlik" kavramını dikkate alarak tasarım yapabilme |
| 5 | Engelsiz, erişilebilir tasarım bilincine sahip mimar olmak                            |

## Haftalık Ayrıntılı Ders İçeriği

| # | Konular                                                                                                                                                                                                                          | Öğretim Yöntem ve Teknikleri                                                                                           |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Evrensel tasarıma giriş                                                                                                                                                                                                          | Tanım ve konuya giriş                                                                                                  |
| 2 | Evrensel tasarımın tarihi                                                                                                                                                                                                        | Okuma: Guidelines for Use of thePrinciples of Universal Design(Guidelines for Use of the Principles ofUniversal Design |
| 3 | Evresel yaklaşım                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                        |
| 4 | Görsel Döküman: 1.Kısa film:NCSU / Universal Design Research Unit show barriers that may be problematic for non average users of aspace/equipment. 2."Freedom Machines" (PBS) takes a new look at disability through the lens of | Ödev-1                                                                                                                 |

|    |                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | assistive technology                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 5  | Evrensel tasarımın prensip ve standartları             | Okuma: The Universal Design File: Designing for People of All Ages and Abilities , UDF.12.98, Molly Story, James Mueller, and Ron Mace, 1998, 164 pp. The Universal Design File discusses the history of universal design and provides excellent illustrations of each principle. Seven in depth case studies are profiled. This book was the first comprehensive look at the concept and application of universal design in products and the built environment. |
| 6  | 'Farklı şekilde engelli' olmak                         | Okuma: Toy Guide for Differently Abled Kids (www.toysrus.com)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 7  | Seçilmiş örnek konu başlığı: Ev                        | Okuma: Housing for the Lifespan of All People, HSUD.8.97, 1988, reprint 1994. This pamphlet provides an introduction to the concept of universal design and its application in the home. Universal design features, applications, and design solutions for the home are included                                                                                                                                                                                 |
| 8  | Açık kitap sınav                                       | Hazırlık yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 9  | Seçilmiş örnek konu başlığı: Sağlık yapıları           | Ödev-2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 10 | Seçilmiş örnek konu başlığı: Eğitim yapıları           | Okuma: Case Studies on Universal Design, CSUD.5.98, 1998, 65+ pp. 14 case studies, which describe universal design solutions and demonstrate successful introductions of universal design in the marketplace are included in this book. The case studies illustrate one or more of the seven Principles of Universal Design developed under the direction of The Center for Universal Design.                                                                    |
| 11 | Seçilmiş örnek konu başlığı: Kentsel Çevre ve Ürünleri | Okuma: Case Studies on Universal Design , CSUD.5.98, 1998, 65+ pp. 14 case studies, which describe universal design solutions and demonstrate successful introductions of universal design in the marketplace are included in this book. The case studies illustrate one or more of the seven Principles of Universal Design developed under the direction of The Center for Universal Design.                                                                   |
| 12 | Evrensel tasarım politikaları                          | Poster sunumları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 13 | Konuyla ilgili kişisel/grup sunumları                  | Tanıtım ve konuya giriş                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 14 | Konuyla ilgili kişisel/grup sunumları                  | Okuma: Guidelines for Use of the Principles of Universal Design (Guidelines for Use of the Principles of Universal Design)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 15 | Dönemin gözden geçirilmesi                             | Araştırma : Evrensel tasarım kaynakları                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 16 | Son Sınav                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

## Resources

| # | Malzeme / Kaynak Adı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kaynak Hakkında Bilgi | Referans / Önerilen Kaynak |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------------|
| 1 | Accessible Environments: Toward Universal Design , AUED.9.96, Ronald L. Mace, Graeme J. Hardie, and Jaine P. Place, 1996, 44 pp. A good overview of the concept of universal design in everyday environments. Design illustrations, a brief history of the movement for disability rights, and recent legal developments are included |                       |                            |

## Ölçme ve Değerlendirme Sistemi

| # | Ağırlık | Çalışma Türü | Çalışma Adı |
|---|---------|--------------|-------------|
| 1 | %30     | Ara Sınav    | Ara Sınav   |
| 2 | %5      | Ödev         | Ödev        |
| 3 | %5      | Ödev         | Ödev        |
| 4 | %60     | Son Sınav    | Son Sınav   |

## Dersin Öğrenim Çıktıları ve Program Yeterlilikleri ile İlişkileri

| # | Öğrenim Çıktıları                                                | Program Çıktıları | Ölçme ve Değerlendirme |
|---|------------------------------------------------------------------|-------------------|------------------------|
| 1 | Herkes için tasarım ve tasarımda evrensellik kavramlarını bilmek | 11                | 1,2,3,4                |
| 2 | Engelsiz tasarım kriterlerini neler olduğunu bilmek              | 11                | 1,2,3,4                |
| 3 | Engelsiz mekan tasarımı yapabilmek                               | 11                | 1,2,3,4                |

|   |                                                                                       |      |         |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|------|---------|
| 4 | Yapı ve Kent tasarımında "erişilebilirlik" kavramını dikkate alarak tasarım yapabilme | 9,11 | 1,2,3,4 |
| 5 | Engelsiz, erişilebilir tasarım bilincine sahip mimar olmak                            | 1,11 | 1,2,3,4 |

Not: Ölçme ve Değerlendirme sütununda belirtilen sayılar, bir üstte bulunan Ölçme ve Değerlendirme Sistemi başlıklı tabloda belirtilen çalışmaları işaret etmektedir.

## İş Yüğü Detayları

| #  | Etkinlik                                        | Adet | Süre (Saat) | İş Yüğü   |
|----|-------------------------------------------------|------|-------------|-----------|
| 1  | Ders Süresi                                     | 14   | 3           | 42        |
| 2  | Sınıf Dışı Ders Süresi (Ön çalışma, pekiştirme) | 14   | 2           | 28        |
| 3  | Sunum ve Seminer Hazırlama                      | 0    | 0           | 0         |
| 4  | İnternette tarama, kütüphane ve arşiv çalışması | 0    | 0           | 0         |
| 5  | Belge/Bilgi listeleri oluşturma                 | 0    | 0           | 0         |
| 6  | Atölye                                          | 0    | 0           | 0         |
| 7  | Ara Sınav için Hazırlık                         | 1    | 2           | 2         |
| 8  | Ara Sınav                                       | 1    | 3           | 3         |
| 9  | Kısa Sınav                                      | 0    | 0           | 0         |
| 10 | Ödev                                            | 2    | 3           | 6         |
| 11 | Ara Proje                                       | 0    | 0           | 0         |
| 12 | Ara Uygulama                                    | 0    | 0           | 0         |
| 13 | Son Proje                                       | 0    | 0           | 0         |
| 14 | Son Uygulama                                    | 0    | 0           | 0         |
| 15 | Son Sınav için Hazırlık                         | 1    | 6           | 6         |
| 16 | Son Sınav                                       | 1    | 3           | 3         |
|    |                                                 |      |             | <b>90</b> |